

Voor de grommen

Bargoens Sprookjesnosterik
door Coen de Raer

Deze Sprookjesnosterik is van:

.....

Voorwoord

Tien bekende sprookjesverhalen vertaald door Coen de Raer in het Bargoens, speciaal voor de kinderen, oftewel 'voor de grommen'. Achterin dit boekje is een woordenlijst opgenomen met alle in dit boekje gebruikte Bargoense woorden met daarachter hun betekenis in het Nederlands. In dit boekje is niet getracht de sprookjes zoveel mogelijk te vertalen naar het Bargoens omdat dat de leesbaarheid voor kinderen niet ten goede komt. Het is bedoeld voor kinderen om kennis te maken met het Bargoens, door de samenhang van de tekst zullen kinderen de Bargoense woorden eenvoudig kunnen begrijpen. Veel plezier met dit boekje!

Coen de Raer, Huizen, zomer 2017

De tien sprookjes

Hannes en Grietje
Roodkapje en de Linke Wolf
Doornroosje luimt
De Linke Wolf en de zeven bléterikies
Sneeuwwitje, de kwantste in het land
Klein Duimpje en de zevenmijlssstiefels
Het schiksie met de vonkies
Assepoester met de fokse stiefeltjes
De Bremer stadsmuzikanten
Django de manische en de diablo

Bargoens

Het Bargoens is van oudsher de geheimtaal van de reizigers onderling en behoort daarmee tot de cultuur en erfgoed van deze bevolkingsgroep. Dr. J.G.M. Moormann, die in 1932 cum laude zijn doctorstitel behaalde met zijn proefschrift 'De Geheimtalen', definieerde het Nederlandstalige Bargoens als volgt: 'een geheimtaal van zwervers in woonwagens en venters, gekleurd door de streektaal van de sprekers'. Het Bargoens is een spreektaal en 'gekleurd' door de streek, en dit maakt dat er veel verschillen en varianten voorkomen. In dit sprookjesboek is getracht het meest 'gangbare' Bargoens te gebruiken, maar er zullen woorden in voorkomen die in bepaalde streken van Nederland bekender klinken dan in andere streken, en zo ook omgekeerd.

Diploma 'Bargoens voor beginners'

Heb je al de sprookjes gelezen en begrijp je alle Bargoens woorden?
Gefeliciteerd! Je mag je naam en datum invullen op het Diploma op de achterste bladzijde van deze nosterik en... goed bewaren!

Hannes en Grietje

Hannes en Grietje wonen met hun perrekie, die houthakker is, en hun stiefmerrekie aan de rand van een houterik. Het gezin maast heel dalles en wonen in een klein benagus kietje. Op een dieumerik besluit hun stiefmerrekie, zeer tegen de wil van haar bink, om de twee grommetjes de volgende dag in de houterik achter te laten, want er maast lou bik meer. Hannes en Grietje liggen al vroeg in de couchee maar kunnen lou luimen door de doe en versteunen in de kamer ernaast het plan dat wordt bepreuveld. Grietje is heel morrig geworden, maar Hannes maast een plan, hij scheidt zijn couchee uit en stiefelt naar buiten om kiezelstenen te spinzen die hij in zijn broekmeeluk verstoppt. Als ze de volgende dag met zijn vieren de houterik in stiefelen, blijft Hannes steeds even stilstaan. Wanneer hem gemangd wordt waarom hij zo treuzelt, smoest hij dat hij naar zijn witte mauwerik op het dak spant. Stiefmerrekie smoest dat het de ochtendzon is die op de schoorsteen schijnt. Hannes laat intussen een spoor van kiezelstenen achter.

Als Hannes en Grietje alleen worden achtergelaten op een open plek in de houterik met de smoes dat ze 's avonds weer worden opgehaald, kunnen ze de weg naar hun kietje zelf terugvinden in de vonk van de volle maan dat op de kiezelstenen weerkaatst. Als ze aankloppen op de porterik van het kietje, maast hun stiefmerrekie net of ze link is omdat ze zo lang in de houterik zijn gebleven. Hun perrekie is juist erg kiewig om zijn grommetjes weer terug te spannen. Na een tijdje is de nood weer erg hoog en opnieuw versteunen de grommen hoe stiefmerrekie hun perrekie overhaalt hen maar weer in de houterik achter te laten. Hannes wil opnieuw kiezelstenen spinzen, maar stiefmerrekie heeft de porterik van het kietje deze keer goed vernold.

Hannes blijft de volgende ochtend opnieuw vaak staan en smoest dat hij naar zijn duifje spant, waarna zijn stiefmerrekie opnieuw smoest dat dit slechts het zonlicht op de schoorsteen is. Hannes laat nu kruimeltjes van zijn kotterik vallen

en als ze alleen mazen in de houterik, deelt Grietje haar kotterik met hem. Als Hannes en Grietje 's avonds het spoor van de kotterikkruiden spinzen, blijkt dit door de vliegerikken te zijn opgebikt. Nu zijn ze dus werkelijk op zichzelf aangewezen. De derde ochtend na het vertrek uit het ouderlijk kietje komen ze een sneeuw wit vliegerikke tegen, dat hen leidt naar een kietje dat gemaakt is van kotterikdeeg, met een dak van koek en keikerikken van witte suiker. De grommen bidden wat van het kietje en horen dan de stem van een olmse niese, die verschijnt in de porterikopening. Die niese maast rode glimmerikken en kan lou spannen, maar komt heel vriendelijk over. Ze neemt de grommen mee in haar kietje en daar bedissen ze flens en pannenkoeken. Daarna mogen Hannes en Grietje ook bij haar blijven luimen. De volgende morgen blijkt die olmse niese echter een linke koeismoeis te zijn, die het kietje speciaal heeft gebouwd om grommen te lokken. Ze besluit Hannes vet te mesten en hem daarna op te bidden. Ze sluit hem op in een kooi en scheidt hem kwant te bidden. De olmse linke koeismoeis wil Grietje houden als slavin, en Grietje krijgt enkel kreeftenschalen te bidden. De koeismoeis voelt elke dag aan de vingers van Hannes om te controleren of hij al vet genoeg is. Hannes steekt echter steeds een botje tussen de tralies door naar buiten. De koeismoeis, die dit niet goed kan spannen, is verbaasd dat hij zo mager blijft. Na een tijdje besluit de koeismoeis het dik worden van Hannes lou langer af te wachten en ze laat Grietje majem halen met de bedoeling Hannes hierin te koken. De oven is al gestookt en de koeismoeis is inmiddels van plan om ook Grietje hierin te duwen. Ze mangt Grietje om een kotterik uit de oven te halen. Grietje, die de list doorheeft, doet alsof ze lou kneist hoe de oven werkt.

Als de koeismoeis het voordoet wordt ze door Grietje zelf de oven in geduwd, haar mol tegemoet. Grietje bevrijdt Hannes en ze scheften nu samen het linke kietje binnen, waar ze puffen vol parels en blinkers vinden. Deze edelstenen stopt Hannes in zijn broekmeeluk en Grietje laadt haar schortje vol. Ze stiefelen uit het heksenbos en scheften bij een grandig majem, maar er maast lou een badderik. Grietje mangt een wit betsjie of ze hen naar de overkant wil brengen en het betsjie doet dit. Na een tijd gestiefeld te hebben, spannen de twee grommen het kietje van hun perrekie weer. De houthakker is erg somber sinds hij zijn grommen moest achterlaten. Stiefmerrekie is inmiddels gepeigerd. Ze mazen kwant gelukkig om met z'n drieën weer samen te zijn en hoeven dankzij de schat van de koeismoeis lou meer in dalles te leven.

Roodkapje en de Linke Wolf

De hoofdpersoon van dit sprookje maast een klein schiksie dat altijd een rood kapje op haar hoofd draagt dat ze van haar opoe heeft bedist. Vandaar dat haar naam 'Roodkapje' is. Op een dag mangt Roodkapjes merrekie of Roodkapje haar olmse mezole opoe die in een kietje diep in de houterik woont, een mand vol lekkere bik en buis wil brengen. Roodkapje houdt erg veel van haar lieve opoe en dus wil ze het natuurlijk meteen gaan doen. Roodkapjes merrekie drukt Roodkapje op het hart dat zij op weg naar opoe netjes op het pad moet blijven. Onderweg besluit Roodkapje nog wat bloemen te plukken voor haar opoe. Terwijl ze dit maast komt ze de Linke Wolf tegen, die tegen Roodkapje smoest dat er een eind verderop in de houterik nog veel meer kwante bloemen mazen en dat ze daar maar eens moet gaan spannen. Roodkapje volgt deze raad op en gaat dieper de houterik in. De wolf scheft snel naar het kietje van Roodkapjes opoe en doet aan de porterik alsof hij Roodkapje zelf is. De Linke Wolf bikt opoe met huid en rispel op, trekt haar kloff aan en gaat in haar couchee liggen. Als Roodkapje bij haar opoe aankomt, ligt de Linke Wolf in de couchee van opoe in de klof van opoe. De Linke Wolf preuvelt met een krakerige stem op die lijkt op die van een olmse frommes. Vlak bij de couchee spant Roodkapje dat haar opoe ineens wel erg grote armen, oren, glimmerikken en een grote murf heeft gekregen en smoest: opoe wat maast U grote oren, grote glimmerikken en een grote murf! Dan veert de Linke Wolf op en preuvelt "Dan kan ik je beter opbikken" en slokt ook Roodkapje naar binnen.

Nu de Linke Wolf zich heeft volgebikt gaat hij even lekker luimen. Hij snurkt zo hard dat een jager die buiten voorbijscheft het hoort. De jager scheft het kietje binnen en als hij de Linke Wolf spant, kneist hij door de dikke melis van het dier meteen wat er is gebeurd. De jager snijdt de melis van de Linke Wolf open en bevrijdt zo Roodkapje en haar opoe. Samen scheften ze een paar grote stenen in de melis van de Linke Wolf, zodat die straks lou merkt wat er is gebeurd. Als de Linke Wolf wakker wordt, voelt hij zich lou tof. Hij heeft ontzettende pooi en scheft naar buiten om wat majem uit een put te buizen. De stenen in zijn melis rollen naar voren en hij kajemt voorover in de put. Sindsdien heeft niemand lou last meer gehad van de Linke Wolf.

Doornroosje luimt

Een koning en koningin verlangen al heel lang naar een grommetje. Als de koningin in bad scheft om zich te plompen, scheft er plots een kikker uit het majem en preuvelt: "Als het jaar voorbij is, zul je grannig raken en een grommetje bedissen". En inderdaad na een jaar moet de koningin bulten van een grommetje, een klein kwant schiksie, en de koning organiseert een grandig feest. Behalve familie, vrienden en ander galo nodigt hij ook de gisse frommessen uit, zodat zij het grommetje een kwant hart zouden toedragen. Er mazen dertien gisse frommessen in het rijk, maar de koning maast maar twaalf fokse borden en hij besluit daarom één frommes lou uit te nodigen. Na het feest stieken de gisse frommessen het kleine prinsesje allerlei wondergaven, zoals deugd, schoonheid en rijkdom. Als elf van de gisse frommessen hun wondergave al hebben gestiekt, komt plots de dertiende gisse frommes binnenstiefelen. Ze maast bloedlink omdat ze lou is uitgenodigd en neemt wraak. Ze voorspelt dat het koningsgrommetje zich zal prikken aan een spintol als ze vijftien jaar is, en dat ze dan mol zal gaan. Helaas kan de twaalfde gisse frommes deze vervloeking lou opheffen, maar kan deze wel verzachten. De prinses zal lou mol gaan, maar wel honderd jaar luimen. De koning wil de vloek voorkomen en laat alle spintollen in het hele koninkrijk vervonken. De toffe en kwante wensen van de gisse frommessen komen allemaal uit. Het prinsesje scheft een kwant schiksie, lief en gis en al het galo in het land houden van haar. Als ze vijftien wordt en haar merrekie en perrekie mazen lou in de kiet, stiefelt ze door het kasteel en klimt in de olmse toren. In de torenkamer spant ze een olmse frommes met een spintol die vlas zit te spinnen. De prinses kneist lou wat een spintol is, en als ze hem wil pakken prikt ze zich in haar jat. Ze valt op een couchee en scheft in een diepe luim. Iedereen in het kasteel treft hetzelfde lot, ook de sossen in de stal, de vliegerikken op het dak en de sweemels aan de muur.

Zelfs de vonk beweegt lou meer in de vuizerik en het gemol aan het spit houdt op braden. De kok, die net het koksmatje een kleun wilde bedissen, de hofhouding en de koning en koningin vallen in luim als de wind gaat liggen. Rond het kasteel gaat een doornhaag groeien en op een gegeven moment is het kasteel lou langer te bespannen, zelfs de vlag op het dak maast schiebes. In het land ontstaat een gerucht over het kwante luimende prinsesje en vele koningszonen proberen door de haag heen te dringen. Maar dat scheften ze lou, ze komen vast te zitten in de stekels en gaan één voor één mol. Op een dag verschijnt er een koningszoon die al van zijn opa en opoe hoorde preuvelen over Doornroosje. Hij kneiste dat al de prinsen die hem voorgingen mol waren

gegaan in de doornhaag, maar hij wilde toch een poging wagen. De honderd jaar uit de wens van de twaalfde gisse frommes zijn inmiddels verstreken en als de koningszoon bij de doornhaag komt, spant hij enkel kwante bloemen. De bloemen wijken uiteen als hij er doorheen stiefelt en vernollen zich weer achter hem.

De koningszoon spant dat iedereen in diepe luim is in het kasteel en stiefelt naar de toren. Hij spant Doornroosje luimen op de couchee en kust haar omdat ze zo'n kwant schiksie maast. Als zijn murf haar murf raakt, ontwaakt ze en spant de kwante bink vriendelijk aan. Al het galo en de dieren in het kasteel ontwaken als ze samen de travalterik afstiefelen en iedereen scheft door met wat ze honderd jaar geleden deden. Ze stiefelen samen pleiter en als ze een paar dagen later terugkomen wordt het huwelijk grandig gevierd, en ze leven nog lang en kiewig samen.

De Linke Wolf en de zeven Bléterikies

Er maasde eens een olmse bléterik, zij maasde het merrekie van zeven kleine bléterikies, haar grommetjes. Op een dag moet de olmse bléterik naar de houterik om bikken te spinzen. De olmse bléterik had haar zeven grommetjes lief zoals ieder merrekie en voor ze pleiter schepte riep ze alle zeven grommen bij elkaar en smoesda: "Lieve grommen, ik maas naar de houterik om bikkecement te spinzen, ik smoes jullie: lou galo in de kiet laten! En span vooral goed uit voor die Linke Wolf, want die bikt jullie op met huid en rispel als die de kiet komt! Deze linkmichel vermomt zich vaak, maar je herkent hem wel aan zijn rauwe stem als hij preuvelt en hij maast ook van die zwarte jatten". De bléterikies smoesda tegen hun merrekie: "Mamma, we zullen goed oppassen, U kunt met een gerust hart pleiter veenen". Merrekie mekkerde nog wat en veende pleiter de houterik in om bik te spinzen. Het duurde niet lang of iemand klopte op de porterik van het kietje die preuvelde: "Maas de porterik open, ik maas het, jullie merrekie, doe open, dan bedissen jullie wat". Maar de grommetjes hoorden aan de rauwe stem dat het de Linke Wolf maasde. "Wij doen de porterik lou open," riepen de grommen, "Jij maast lou ons merrekie, die preuvelt niet zo rauw, jij maast de Linke Wolf!" De Linke Wolf maast gis en scheft naar een marskramer en kient een stuk krijt; zijn stem wordt zacht nadat hij dit heeft opgebikt. Opnieuw klopt de Linke Wolf op de porterik van het kietje en mangt met zachte stem: "Doe open, lieve grommen, ik ben het, jullie merrekie, ik heb wat lekkers te bikken voor jullie meegebracht".

Maar de grommetjes hadden zijn zwarte jat op de vensterbank gespannen en riepen: "We doen lou open, jij bent ons merrekie niet, die heeft geen zwarte jatten, jij maast die Linke Wolf". Nu gaat die gisse linkmichel naar de bakker en smoest: "Ik heb mijn poot gestoten, wil jij wat deeg om mijn jat smeren?" Dan stiefelt hij door naar de molenaar om meel over zijn jat te laten strooien. De molenaar had de loenenaar door en weigert daarom eerst, maar de Linke Wolf dreigt de molenaar op te bikken zodat hij morrig werd en toch doet wat de Linke Wolf wil. Voor de derde keer stiefelt de Linke Wolf naar het kietje en klopt weer op de porterik en preuvelt: "Doe open, lieve grommen, jullie lieve merrekie is thuis gekomen en heeft voor iedereen wat lekkers." De grommetjes smoesda: "Laat ons eerst je jat spannen, zodat we zeker weten dat jij onze lieve merrekie bent." De Linke Wolf legde zijn poot op de vensterbank en de kleine bléterikies spanden de witte jat en deden de porterik open. Als ze merken dat het toch de Linke Wolf maast, proberen ze nog pleiter te komen. Het eerste bléterikie springt onder de tafel, de tweede duikt in de couchee, de derde in de vonkerik,

het vierde in de keuken, de vijfde in de kast, het zesde achter een wasteil en het zevende en jongste grommetje verstopt zich in de monterik. De Linke Wolf vindt zes van de grommetjes en bikt ze op! Alleen het jongste bléterikie vindt hij lou, want die scheft verstopt in de monterik. Toen de Linke Wolf zijn doeï gestild had stiefelde hij naar buiten en viel in diepe luim onder een boom. Niet lang daarna komt moeder-bléterik terug uit de houterik en spant dat de porterik van het kietje wagenwijd open staat.

Ze spant naar de ravage in het kietje, alles omver gegooid, dekens en kussens van de couchee gerukt en ze spinst snel naar haar grommen. Zij roept hun namen, de ene na de andere, maar ze bedist lou sjoege. Alleen bij de laatste naam antwoordt het jongste grommetje: “Mamma, ik maas in de monterik.” Moeder-bléterik scheft haar kleinste bléterikie uit de monterik en het grommetje smoest tegen zijn merrekie wat er was gebeurt. Moeder-bléterik moest erg granelen om haar andere arme grommetjes. In haar verdriet stiefelt ze met haar kleinste grommetje naar buiten en ze spant die Linke Wolf daar liggen te luimen onder die boom, hij snurkte dat de takken van de boom ervan trilden. Ze bespande die linkmichel van alle kanten en spande dat er iets in zijn dikke melis iets bewoog en spartelde. O mijn God, dacht zij, zouden dat mijn arme grommetjes zijn? Zouden ze nog leven? Ze laat het jongste bléterikie een knipperik en naald en draad halen, ze knipt die dikke melis van de Linke Wolf open en haalt haar grommetjes eruit. Alle grommen waren gelukkig nog in leven en hadden zelfs geen schrammetje opgelopen, want de Linke Wolf had ze in zijn gulzigheid héél naar binnen geslikt. Dat was me een vreugde! De grommetjes omhelsden hun lieve merrekie en sprongen met plezier in de rondte. Maar moeder-bléterik smoesde: “Jullie moeten veldkeien gaan spinzen om in de melis van de Linke Wolf te stoppen, nu hij nog ligt te luimen.” De grommen kwamen in allerijl met stenen aangesleept en ze scheften de melis van de Linke Wolf vol met stenen. Dan naait moeder de melis vlug weer dicht zodat hij er lou van merkte. Als de Linke Wolf wakker wordt, vindt hij dat die bléterikies hem wel erg zwaar op de melis liggen. Hij heeft ook grandige pooi en stiefelt naar de put om wat majem te buizen. Als de Linke Wolf zich voorover buigt, rollen de stenen in zijn melis naar voren en kajemt en verzuipt hij in de put, want hij was veels te zwaar om te zwemmen. Toen de grommetjes dat spanden kwamen ze snel aantippelen en maakten ze met hun merrekie een vreugdedans rond de put en riepen luidkeels: “De Linke Wolf is mol, de Linke Wolf is mol”.

Sneeuwitje, de kwantste in het land

Midden in de didderik scheidt een koningin voor de keizerik met een kozijn van zwart ebbenhout, ze is bezig met haar naaiwerk. Buiten dwarrelen wintervliegjes en veertjes naar beneden. De koningin prikt zich aan de naald en er vallen drie druppels smol in de sneeuw. Dan bedenkt de koningin dat ze graag een grommetje zou willen hebben met huid zo wit als sneeuw, lippen zo rood als smol en rispel zo zwart als ebbenhout. Haar wens gaat in vervulling; enige tijd later wordt de koningin grannig en moet bulten van een klein kwant schiksie, haar dochtertje, dat ze Sneeuwitje noemt, omdat het grommetje zwart rispel, smolrode lippen en een sneeuwwitte huid heeft. Dan peigert plotseling de koningin, ze maast mol. Na een jaar sjankt de koning opnieuw met een trotse, hoogmoedige en zeer ijdel mos die bovendien kan toveren. Ze kan het idee lou verdragen dat er iemand in het land kwanter maast dan zij. Iedere morgen spant ze in haar toverspiegel en mangt wie de kwantste in het hele land maast: "spiegeltje, spiegeltje aan de wand, wie maast de kwantste in het land?"

En iedere keer smoest de spiegel dat de koningin, dat zij zelf de kwantste maast. Maar Sneeuwitje groeit op en maast een steeds kwanter niese. Wanneer ze zeven jaar is, maast ze kwanter dan de koningin. De spiegel smoest dus op een dag tegen de koningin dat Sneeuwitje duizend maal kwanter maast, waarop de koningin haar stiefgrommetje begint te haten. Ze laat een jager komen die ze de opdracht scheidt om Sneeuwitje in de houterik mol te maken en als bewijs met Sneeuwitjes longen en lever terug te komen. De jager kan dit, wanneer hij eenmaal met Sneeuwitje in de houterik is, lou over zijn hart verkrijgen en hij laat haar krauteren. Hij is wel pages dat de wilde dieren haar mol maken en opbikken, maar is kiewig het in ieder geval het lou zelf te moeten doen. Hij molt een koterig wild zwijn en neemt daarvan de lever en de longen mee. De koningin bikt deze organen op en is ervan overtuigd dat Sneeuwitje voorgoed pleiter is. Sneeuwitje stiefelt een tijdlang wanhopig en morrig door de houterik. Dan scheidt ze bij een klein kietje en ze besluit daarbinnen uit te rusten. Er scheidt lou galo in het kietje, maar alles is netjes en ze spant zeven bordjes, gaperikjes, vliemerikjes, prikkerikjes en bekertjes. Ze spant ook zeven coucheetjes met sneeuwwitte lakens. Ze bikt van elk bordje wat groente en koterik, uit elk bekertje buist ze wat wijn en dan gaat ze in één van de coucheetjes liggen, waar ze lou inpast. Ze probeert ze allemaal, pas het zevende coucheetje maast de juist maat. Als het donker is, komt het galo van

het kietje thuis. Het mazen zeven dwergen die overdag in de mijnen pezen, spinzen naar erts en foks. Zij steken de zeven lantaarntjes aan en spannen dat er iemand in hun kietje is geweest. Ze spinzen in het rond en spannen het luimende schiksie in het zevende coucheetje. Met de zeven lantaarntjes beschijnen ze haar en vinden haar erg kwant, ze besluiten haar te laten luimen. De zevende dwerg luimt bij de andere dwergen in de couchee. De volgende ochtend schikt Sneeuwwitje wel als ze de zeven dwergen spant, maar ze stelt zich voor. Ze smoest wat er is gebeurt en ze mag bij hen blijven, als ze voor het bikkecement zorgt. Sneeuwwitje scheft het bikkecement al op tafel als de dwergen 's avonds in het kietje thuiskomen. De dwergen waarschuwen Sneeuwwitje lou de porterik open te maken als het licht is. Intussen smoest de toverspiegel aan de linke koningin dat Sneeuwwitje over de zeven bergen bij de zeven dwergen scheft. De koningin kneist nu dat de jager haar befaasd heeft en besluit zelf in actie te komen. Ze verft haar rispel en verkleedt zich met klof van een olmse ventster. In deze vermomming stiefelt ze naar het kietje van de zeven dwergen. Ze klopt op de porterik en biedt rijgkoorden voor korsetten aan. Sneeuwwitje kient er één en laat het mos nietsvermoedend het kietje binnen. De linke koningin probeert Sneeuwwitje te wurgen door haar korset heel strak dicht te maken en het schiksie kajemt neer, waarna haar linke stiefmerrekie snel pleiter veent. De dwergen komen 's avonds thuis in het kietje en spannen dat Sneeuwwitje op de grond ligt. Ze pakken de knipperik en knippen het korsetkoord door en Sneeuwwitje komt weer bij. De linke koningin komt er thuis voor de spiegel achter dat haar plan lou is gelukt en verzint iets nieuws. Ze maakt een giftige rispelherk en scheft opnieuw vermomd als ventster naar het kietje. Als Sneeuwwitje de olmse frommes weer in het kietje laat en de rispelherk door haar rispel haalt, kajemt ze vergiftigd neer. Weer vinden de zeven dwergen Sneeuwwitje 's avonds op de grond. Ze vinden ook de giftige rispelherk en maken hem los, waarna Sneeuwwitje opnieuw bijkomt. De dwergen waarschuwen haar opnieuw. De linke koningin hoort de volgende dag haar spiegel smoezen dat haar stiefdochter nog steeds lou mol maast. Ze maast bloedlink en zweert dat ze Sneeuwwitje mol zal maken, desnoods ten koste van haar eigen leven.

De linke koningin maakt nu een giftige pommerik die er erg kwant uitziet, met rode wangen. Ze vermomt zich weer als een olmse ventster en stiefelt voor de derde keer naar het dwergenkietje. Ze bikt zelf van de groene (niet giftige) helft van de pommerik, waarna Sneeuwwitje haar vertrouwt. Als Sneeuwwitje dan een hap neemt van de andere helft, kajemt ze ogenschijnlijk mol neer. Als de dwergen thuiskomen spannen ze dat Sneeuwwitje lou meer ademt. Ze doen haar jasje los, rispelen haar rispel en plompen haar met majem en wijn, maar het helpt lou. Ze leggen haar voorzichtig in een doorzichtige molpuf van glas en scheften haar naar een berg. Met fokse letters wordt op de puf geschreven wie

zij maast en de dieren granelen van verdriet om haar. Een uil, een raaf, een duif en andere vliegerikken komen rouwen. Sneeuwvitjes lichaam vergaat lou en zelfs nu ze (schijn)mol is, maast ze nog steeds wonderkwant. De spiegel smoest nu eindelijk weer aan de linke koningin thuis dat zijzelf de kwantste maast in het land. Op een dag komt een koningszoon in het woud en hij spant de glazen molpuf met Sneeuwvitje erin op de berg. Betoverd door Sneeuwvitje, zo'n kwant mokkeltje, mangt hij de dwergen om de puf en wil ervoor besjollenen. Als de glazen puf weggedragen wordt, kajemt hij per ongeluk en het stukje giftige pommerik schiet uit de murf van Sneeuwvitje. Ze doet haar glimmerikken open en komt uit de puf. Samen met de koningszoon tippelt ze pleiter en als ze terugkomen zijn ze getrouwd en wordt een groot feest voorbereid.

De linke stiefmoeder wordt ook uitgenodigd voor het feest. Voordat ze vertrekt, mangt ze haar spiegel nog eens wie de kwantste maast in het land. De spiegel smoest dat er een jonge koningin maast die wel duizendmaal kwanter maast dan zij. De koningin wordt erg pages. Aangekomen op het feest herkent ze Sneeuwvitje. Zij krijgt gloeiende ijzeren stiefeltjes aan en moet net zo lang trippelen tot ze mol neervalt.

Klein Duimpje en de zevenmijlssstiefels

Er maasde eens een dalles houthakker. Samen met zijn mokkel en zeven grommen woonde hij in een klein kietje aan de rand van de houterik. Alle grommetjes groeide kwant op. Alleen het jongste grommetje wilde lou groter worden. Daarom noemden ze hem Klein Duimpje. De houthakker peesde heel hard, maar hij kwintte te weinig lobie om zijn grommetjes genoeg te bikken te scheffen. Op een nacht smoesde de houthakker tegen zijn mokkel: "We mazen lou kotterik meer. Laten we de grommen meenemen naar de houterik en hen daar achterlaten. Ze vinden vast wel bessen die ze kunnen bikken". Het merrekie begon te granelen, maar ze kneiste wel dat haar bink gelijk had. Klein Duimpje kon die nacht lou luimen want hij had alles versteund wat zijn merrekie en perrekie hadden bepreuveld. Hij scheffe zijn coucheetje uit en scheffe het kietje uit. Langs het majem spinsde hij kiezelsteentjes en stopte die in zijn broekmeeluk. De volgende ochtend smoesde perrekie: "Kom, grommen, we mazen met z'n allen de houterik in." De grommetjes stiefelden in een rij achter hun perrekie en merrekie aan, Klein Duimpje als laatste. Hij pakte steeds een steentje uit zijn broekmeeluk en gooide dat op het bospad. Toen ze midden in de houterik waren, smoesde perrekie: "Blijven jullie maar hier. Merrekie en ik gaan knakert brizelen. Als we klaar zijn, komen we jullie weer ophalen." Het werd avond en perrekie en merrekie waren nog steeds lou terug. De grommen werden morrig, behalve Klein Duimpje. Hij smoesde: "Stiefel maar achter mij aan. Ik kneis de weg wel." Ze volgen het spoor van de kiezelsteentjes en zo vonden ze de weg terug naar hun kietje. Wat waren perrekie en merrekie kiewig! Perrekie had al het knakert van die dag verpast, zodat ze meel konden kienen. Dus kookte merrekie vlug een grandige pan met pap. Na een tijdje raakte de lobie weer op en was er opnieuw lou bikkecement in het kietje. 's Nachts versteunde Klein Duimpje weer hoe zijn perrekie tegen zijn merrekie smoesde: "We mazen lou bik meer. Daarom mazen we morgen nog dieper de houterik in en daar laten we de grommen achter." Klein Duimpje scheffe weer uit zijn coucheetje. Hij wilde weer kiezelsteentjes gaan spinzen. Maar nu was de porterik vernold. Toen bedacht hij: morgen strooi ik gewoon wat kotterikkruimels op het pad, dan kunnen we de weg naar onze kietje ook wel vinden. De volgende ochtend stiefelde Klein Duimpje weer achteraan. Telkens liet hij wat kotterikkruimels op het pad vallen. Na een tijdje kwamen ze op een plek diep in de houterik en daar werden de grommen weer alleen gelaten. Toen hun perrekie en merrekie 's avonds laat nog lou terug waren gekomen, smoesde Klein Duimpje: "Stiefel maar achter mij aan. Ik kneis de weg naar ons kietje." Maar hoe Klein Duimpje ook spinsde, hij kon lou meer de kotterikkruimels vinden. Ze waren allemaal opgebikt door de vliegerikken. Toch gaf hij de moed lou op. Hij maasde dan wel klein, maar hij maasde ook heel gis. Hij klom in een boom en spande in de verte een vonkje tussen de bomen. Snel stiefelden ze erop af. Het maasde een grandige kiet, met rode stenen en echte dakpannen. De grommen klopten op de porterik en een frommes deed open. "Goedenavond," smoesden de grommen. "Mogen we binnenkomen? We mazen grandige doi en we zijn zo moe." "Natuurlijk," smoesde de frommes, "Maar hier woont een grandige bink, een reus! Hij mag lou kneisen dat jullie er zijn. Weet je wat? Ik zal jullie in de luimkamer van de grommen verstoppen. Dan kunnen jullie morgen weer pleiter veenen." De frommes stiekte de grommetjes wat te bikken en bracht hen daarna naar de luimkamer. Ze konden lou in de couchee, want daar lagen de zeven grommen van de reus al te luimen, met allemaal een foks kroontje op hun kanes. En dus gingen Klein Duimpje en zijn broers en zussen ónder de couchee liggen. Ze lagen net lekker te luimen, toen ze wakker

schrokken van een grandig gedreun. De hele kiet schudde ervan. De reus was thuisgekomen! "Wat lekker ik?!" schreeuwde hij. "Je likkert het bikkecement dat ik voor je klaargemaakt heb," smoesda de frommes. "Bik maar lekker op." De reus zat te schrokken en te smakken en te slurpen. Maar toen hij klaar was met bikken, riep hij: "Wat lekker ik toch?! Het lijkt wel mensengemol!" Hij stond op en schefte zijn snuiterik achterna. Hij stiefelde naar de luimkamer van zijn grommen en spande onder de couchee. Daar vond hij Klein Duimpje en zijn broers en zussen. Die waren zo morrig, dat zij lagen te beven als een rietje. "Ha, ik heb net gebikt, maar morgen bik ik jullie lekker op!" riep hij. "Ach," smoesda zijn frommes, "Span dan hoe mager ze zijn? Wacht toch nog even tot ze wat dikker mazen." "Je hebt gelijk," smoesda de reus. "Geef ze maar kwant te bikken. Dan worden ze lekker vet en smaken ze veel kwanter." Toen gingen de reus en de frommes luimen. "Ik maas een idee," smoesda Klein Duimpje zachtjes. "We scheften die fokse kroontjes van die grommen op onze kanes." Zijn broers en zussen deden wat hij had gesmoesd. Even later werd de reus wakker. Zijn melis rammelde alweer van de doei. "Ik kan echt lou wachten tot die grommen dik en vet zijn. Ik ga ze nu opbikken," smoesda hij. Hij stiefelde naar de luimkamer van zijn grommen, bukte zich en greep met zijn grandige jatten onder de couchee.

Maar hij voelde dat de grommen kroontjes op hun kanes hadden. "Oei," smoesda hij, "Ik zou bijna mijn eigen grommetjes opbikken. Ik kan beter wachten tot het licht maast." Toen schefte hij weer in de couchee en al gauw lag hij weer te luimen. Klein Duimpje smoesda zachtjes: "We moeten pleiter veenen. Als de reus ons morgen spant, bikt hij ons op!" En dus krauterden ze de kiet uit. De volgende ochtend ontdekte de reus dat de grommen pleiter waren. "Stiek me gauw mijn zevenmijlssstiefels!" brulde hij tegen zijn frommes. "Ik scheft er achteraan." De reus had echte toverstiefels. Hij stiefelde heel snel ermee door de houterik. Hij sprong ermee over de grandigste bomen, zodat de grond ervan dreunde. De grommen hoorden dat de reus eraan kwam. Snel verstopten ze zich tussen de struiken. De reus stiefelde en spinsde maar door de houterik, van links naar rechts en weer terug, maar hij vond de grommen lou. Na een tijdje werd hij zo moe, dat hij onder een boom ging liggen en in luim viel. Klein Duimpje stiefelde naar de luimende reus toe. Hij pakte de stiefels en trok ze uit. Omdat het toverstiefels maasden, pasten ze iedereen. Hij stapte erin en

smoesde: "Kom, hou mij goed vast, dan draag ik jullie naar ons kietje." De grommen hielden hem stevig vast, Klein Duimpje deed een stap en... daar vlogen ze met z'n allen hoog boven de houterik tot aan hun kietje.

Wat maasden perrekie en merrekie kiewig dat hun grommen weer thuis maasden! Klein Duimpje liet vol trots de zevenmijlsstiefels spannen en smoesde: "Ik scheft naar de koning en dan mang ik of ik zijn boodschapper mag worden. Met deze stiefels scheft ik in drie stappen aan de andere kant van het land." De koning vond het een kwant idee. En zo maasde Klein Duimpje de boodschapper van de koning. Hij bediste een boet lobie en zijn perrekie en merrekie en de grommen hebben lou meer doei geleden.

Het schiksie met de vonkies

Het maasde grandig didder, de wintervliegjes kajemden uit de hogerik en het maasde al wat schemerig. Het maasde ook de laatste avond van het jaar, oudejaarsavond. In die didder en in dat donker tippelde er op straat een dalles, klein schiksie, zonder muts en op blote tredrikjes. Ze had wel sloepers aangehad toen ze van haar ouderlijk kietje vertrok, maar die hielpen lou: het maasde hele grandige sloepers, haar merrekie had ze het laatst gedragen, zo grandig maasde ze, en het schiksie had ze bij het oversteken gekleild, toen er twee rijtuigen grandig hard voorbijvlogen. De ene sloeper was lou meer te vinden en met de andere scheffe een goocheme knul mee pleiter: hij smoesde dat hij hem als wieg kon gebruiken als hij later grommetjes zou bedissen. Daar stiefelde dat schiksie dus op haar blote tredrikjes, die rood en blauw spande van de didder. In een olmse schort had ze een heleboel vonkjes en één bosje hield ze in haar jatje. Ze moest van haar perrekie met vonkies venten. Maar niemand had nog iets van haar gekiend, de hele dag nog lou.

Niemand had haar ook maar een bassie gestiekt. Met doeï en didderig stiefelde ze daar en ze spande er zo zielig uit, dat dalles stakkertje! De wintervliegjes kajemden in haar lange, blonde rispel, dat zo kwant in haar nek krulde, maar aan dat soort dingen dacht ze nu echt lou. Uit alle keikerikken scheen vonk naar buiten en het likkerde overal zo kwant naar gebraden gans; het maasde immers oudejaarsavond en daar dacht ze wel aan. In een hoekje tussen twee kieten, waarvan het ene een beetje vooruitstak, ging ze in elkaar gedoken zitten. Haar scheiertjes trok ze onder zich op, maar ze maasde het nog meer didder, en terug naar hun kietje durfde ze lou, want ze had lou vonkies verkiend en ook lou bassies bedist. Haar merrekie zou haar kleunen en in hun kietje maasde het trouwens ook didder. Ze woonden vlak onder het dak en daar blies de wind doorheen, ook al waren de ergste kieren met kortjan en olmse lappen dichtgestopt. Ze maasde bijna lou gevoel meer in haar jatjes van de didder. O, wat zou een vonkie kwant ruftig zijn! Zou ze er eentje uit het bosje durven trekken en het tegen de muur afstrijken om haar jatjes te ruften? Ze trok er een uit. "Ritsss..." Wat vonkte dat, wat brandde dat! Het gaf een ruftige, heldere vonk, net een kaarsje, toen ze haar jatjes eromheen hield. Een wonderlijk vonk maasde het. Het schiksie dacht dat ze voor een grote, ijzeren vuizerik zat met glimmende koperen ballen en een koperen trommel. De vonk brandde zo kwant, het was zo lekker ruftig. Maar wat was dat? Het schiksie strekte haar tredrikjes al uit om die ook op te ruften – toen maasde de vonk uit, de vuizerik scheffe pleiter – en zij zat met een stompje van het afgebrande vonkie in haar jat. Ze stak er nog één aan. Het brandde, het gaf vonk en waar het schijnsel op de muur viel, werd die doorzichtig, net als een sluier. Ze spande zo de kamer in,

waar een tafel gedekt maasde met een spierwit tafelkleed, met het fijnste porselein. De gebraden gans, gevuld met pruimen en pommerikken, stond kwant te dampen. En wat het aller-heerlijkst was, het waggelkontje sprong van de schaal en tippelde met prikkerik en vliemerik in zijn rug over de grond. Het waggelkontje stiefelde recht op het arme schiksie af; toen ging het vonkie uit en was alleen de dichte, diddere muur er nog. Ze stak er nog een aan. Toen schefte ze plots onder de kwantste kerstboom, nog grandiger en nog kwanter versierd dan de boom die ze door de glazen porterik bij een betoefde koopman had gespannen, vorig jaar met Kerstmis. Er vonkten wel duizend kerstvonkjes aan de groene takken, en gekleurde prentjes zoals die in etalages, spanden haar aan. Het schiksie strekte haar beide jatjes uit – toen ging het vonkie uit, de vele kerstvonkjes gingen de hogerik in en veranderden in sterren, spande ze. Eentje viel er en liet een lange streep van vonk achter aan de hogerik. “Nu maast er iemand mol,” smoesda het schiksie. Want haar olmse opoe, de enige die tof voor haar was geweest, maar die nu in de hogerik was, had gesmoesd: “Als er een ster kajemt, scheft er een ziertje naar God.” Ze streek weer een vonkie af tegen de muur, het gaf vonk en in het schijnsel stond haar opoe, heel duidelijk, heel stralend, heel vriendelijk en lief. “Opoe!” smoesda het schiksie. “O, neem me mee! Ik weet dat je straks pleiter scheft, als het vonkie weer uitgaat. Pleiter, net als de ruftige vuizerik, de gebraden gans en die kwante grandige kerstboom.” Haastig streek ze de rest van de vonkies uit het bosje af, want ze wilde opoe vasthouden. De vonkies scheftten zoveel vonk dat het een klaarlichte dag leek. Opoe had er nog nooit zo kwant en zo grandig uitgezien. Ze schefte het kleine schiksie op haar arm en ze vlogen, stralend en kiewig, heel, heel hoog. Er maasde lou didder, lou doei, lou pages – ze scheften bij God. Maar in het hoekje bij de kiet zat in die didder wintermorgen het kleine schiksie met de rode wangen, met een glimlach om haar murf – mol, molgevroren op de laatste avond van het olmse jaar. Het werd nieuwjaarsochtend en het kleine schiksie zat daar mol, met haar vonkies in haar jatjes, waarvan een bosje bijna was opgevonkt. Ze heeft zich willen ruften, preuvelde het galo. Niemand kneiste wat voor kwants ze allemaal had gespannen, hoe stralend ze met haar opoe de vreugde van het nieuwe jaar was ingegaan, samen naar de hogerik, bij God.

Assepoester met de fokse stiefeltjes

De frommes van een betoefde bink maast mezoles en ze mangt haar enigste schiksie altijd tof en kwant te blijven, dan zal God haar helpen. Het merrekie belooft vanuit de hogerik op haar grom te blijven letten en peigert. Het volgend voorjaar sjankt het perrekie een nieuwe frommes en ze bedissen nog twee grommetjes, twee schiksies. Ze mazen kwant van buiten, maar binnenin scheft een mies en link tiklappie. Het oudste schiksie wordt behandeld als een keukenmeid en moet olmse kloff dragen. De linke stiefzusjes gooien erwten en linzen in de as, die de oudste zus op haar jatten en buigerikken weer opraapt. Ze maast lou een couchee, ze moet luimen in de as naast de vuizerik en wordt daarom Assepoester genoemd. Het perrekie scheft naar de jaarmarkt en de twee jongste dochters mangen hem blinkers en kwant kloff. Assepoester wil graag het eerste twijgje dat op zijn reis tegen de gofert van perrekie stoot, als cadeau. Een hazelaartwijn strijkt langs de gofert en thuis bedissen zijn drie dochters de cadeaus. Assepoester plant de hazelaar op het graf van haar merrekie en begint te granelen. De tranen kajemen op de twijn en hij groeit op tot een kwante boom. Driemaal daags scheft Assepoester naar het graf en nostert, een wit vliegerikje vervult al haar wensen. De koning scheft een grandig feest dat drie dagen zal duren en alle kwante nieses uit het land worden uitgenodigd. De koningszoon zal namelijk een kalle kiezen en de linke zussen dwingen Assepoester hen te helpen als ze zich opdoffen voor het feest. Het stiefmerrekie smoest tegen Assepoester dat zij naar het bal mag, als ze binnen twee uur vele linzen uit de as haalt. Assepoester roept de tortelduifjes uit de hogerik en laat de toffe linzen in de gaarbak en de lou toffe in de keelzak werpen.

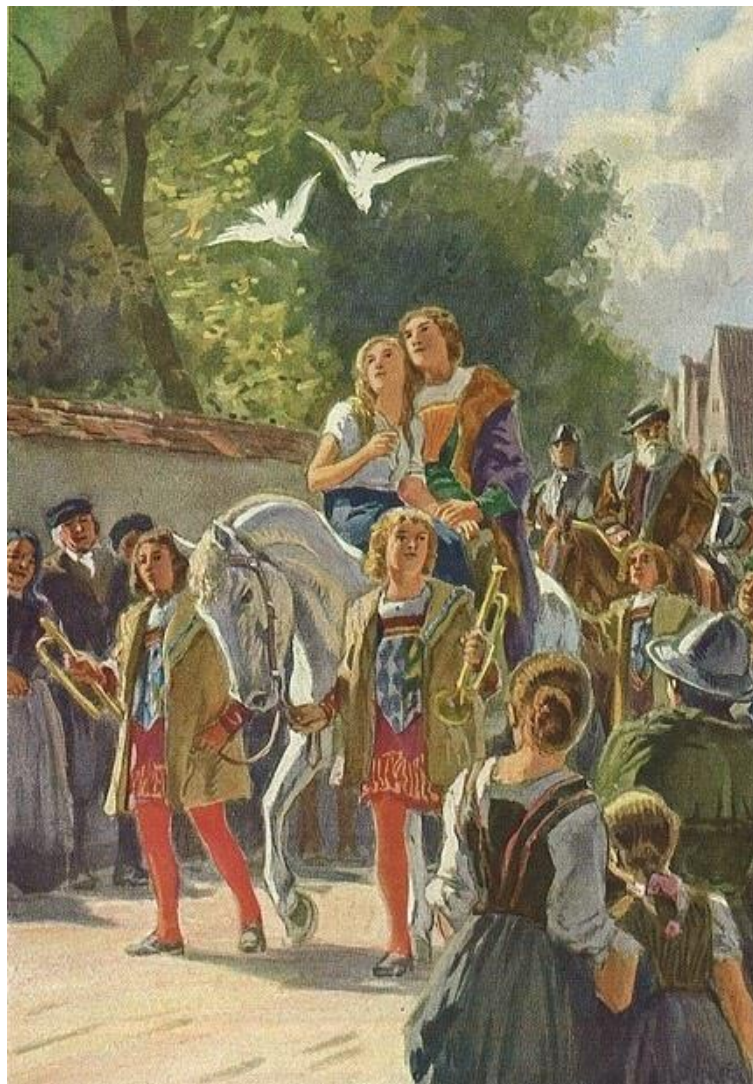
Vele vliegerikken komen aangevlogen en ze verdelen de linzen, binnen een uur is het werk gereed. Assepoester scheft de schaal naar haar stiefmerrekie, maar moet dan tweemaal zoveel linzen uit de as halen. Opnieuw roept Assepoester de duifjes en de linzen worden verdeeld. Binnen een half uur is het werk gereed

en Assepoester scheft de twee schalen naar haar stiefmerrekie. Maar dan scheft het stiefmerrekie nog steeds lou toestemming, omdat Assepoester lou kwante klof maast en ook lou kan trippelen. Assepoester scheft naar de hazelaar op het graf van haar merrekie en smoest "boompje schudt heen en weer, stort foks en kleis op mij neer." De vliegerikken gooien een kwant gewaad van foks en kleis naar beneden en stiefeltjes die met zijde en kleis zijn geborduurd. Assepoester scheft naar het feest en haar zussen en stiefmerrekie herkennen haar lou. De koningszoon trippelt de hele avond met haar en wil haar naar huis brengen, maar ze springt in de duiventil en krautert pleiter. De koningszoon preuvelt met het perrekie van Assepoester en mangt of het kwante schiksie zijn dochter maast. De duiventil wordt doormidden gehakt, maar lou, Assepoester wordt lou gevonden. Assepoester is al naar de hazelaar gestiefeld en heeft haar olmse klof weer aangetrokken. De volgende dag tippelt ze opnieuw naar de hazelaar en scheft in nog kwantere klof naar het feest. Opnieuw trippelt de koningszoon alleen met haar en hij wil haar volgen, om te spannen waar haar kiet is. Assepoester krautert opnieuw pleiter en klimt in een pruijboom. Weer wordt aan haar perrekie gemangd of het kwante schiksie zijn dochter maast en de boom wordt omgehakt. Assepoester scheft al lang in de kiet en maast in de keuken in haar olmse klof. De derde dag stiefelt ze weer naar het boompje en bedist een nog kwanter gewaad dan de vorige dag. Ze maast nu fokse stiefeltjes en al het galo op het feest mazen sprakeloos als ze haar spannen. De koningszoon trippelt de derde avond opnieuw alleen met Assepoester en hij heeft de hele travalterik met pek laten besmeren, zodat Assepoester lou kan pleiter veenen zoals de vorige avonden. Het linker stiefeltje van Assepoester blijft steken op de travalterik en de koningszoon spant dat het een klein en heel kwant stiefeltje maast. De volgende ochtend laat de koningszoon naar het schiksie spinzen in zijn rijk. Alleen het niese die het kwante fokse stiefeltje past, zal zijn kalle kunnen worden.

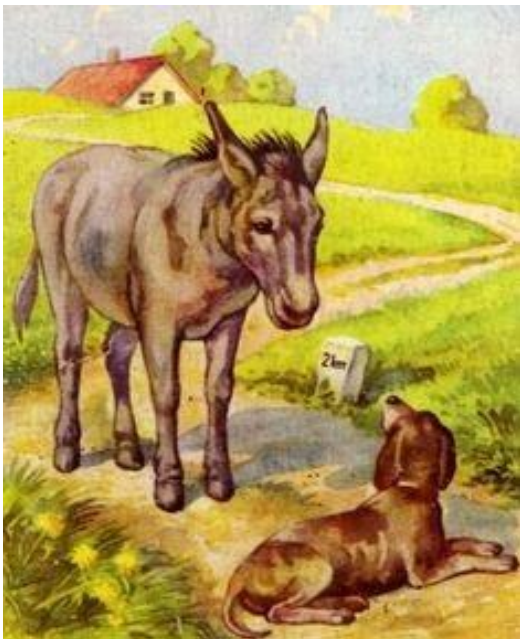
De twee stiefzussen van Assepoester passen ook het stiefeltje, maar hun trederikkers mazen te grandig. Het stiefmerrekie pakt een vliemerik en snijdt de teen van haar dochter af, als koningin hoeft het schiksie toch lou meer te stiefelen. De stiefzus verbijt de mal en scheft naar de koningszoon. Hij rijdt met

het schiksie op zijn sos naar het kasteel, maar scheften langs het graf waar twee duifjes in de hazelaar scheften. De duifjes smoesten dat het schiksie lou de ware kalle kan zijn, de stiefeltjes mazen veel te klein. De koningszoon spant dat het smol uit het stiefeltje loopt en brengt de valse kalle weer terug naar haar kiet. Dan smoest stiefmerrekie tegen de anders zus dat ze een stuk van hiel moet afhakken en ze maast haar trederikker met grandige mal in het fokse stiefeltje. Ook zij wordt meegenomen op het sos van de koningszoon, maar de duifjes waarschuwen opnieuw. De koningszoon spant dat de kousen van dit schiksie rood kleuren en ook zij wordt weer teruggebracht naar haar kiet. De koningszoon mangt het perrekie of hij niet nog een dochter maast, en het perrekie smoest over zijn onooglijke oudste schiksie. Assepoester wordt geroepen en ze plonst snel haar jatten en murf en buigt voor de koningszoon. Ze doet haar zware houten klomp uit en maast haar trederikkertje in het kwante fokse stiefeltje. De koningszoon herkent het kwante schiksie van het bal en ze tippelen samen pleiter. De duifjes scheften op de schouders van Assepoester en gaan mee naar het kasteel. Tijdens de bruiloft komen de linke zusters, ze willen profiteren van het geluk van Assepoester. De oudste zuster tippelt rechts en de jongste links van de stoet. De duiven pikken elk één van de glimmerikken uit en op de terugweg tippelt de oudste links en de jongste rechts. De duiven pikken nu ook de andere glimmerikken uit en de linke stiefzussen worden zodoende levenslang gestraft voor hun valsheid, ze kunnen lou meer spannen.

De Bremer stadsmuzikanten

Een bink maasde een gammer, die al jaren lang onverdroten de meelukken naar de molen had gebuld maar wiens kaug nu begon af te nemen, zodat hij steeds ongeschikter voor het pezen maasde. Toen piekerde zijn bollebof erover hem maar pleiter te veenen zodat hij hem lou meer te bikken moet scheften. Maar de gammer kreeg in de smiezen, dat de wind in de verkeerde hoek maasde, hij krauterde en veende pleiter naar Bremen. Daar, zo meende hij, kon hij wel stadsmuzikant worden. Toen hij een poosje gestiefeld had, spande hij op de weg een jachtjoekel die lag te hijgen als iemand die moe is van het jallen. "Wat maas jij daar zo afgeknoedeld, joekel," mangde de gammer. "Ach," smoesde de joekel, "Omdat ik olms maas en met de dag zwakker scheft en ook op de jacht lou meer tof mee kan jallen, heeft mijn bollebof mij mol willen kleunen en toen ben ik pleiter geveend; maar waarmee kan ik nu mijn kotterik kwinten?" "Weet je wat," smoesde de gammer, "Ik scheft naar Bremen om daar stadsmuzikant te worden, tippel maar mee en kom ook bij de muziek.

Ik fiedel op de viool en jij speelt op het pierement en dan moeten we iemand spinzen voor het mansen." De joekel vond dat een kwant idee en ze tippelden samen verder. Het duurde niet lang of ze spanden een mauwerik langs de weg zitten met een murfie alsof ze al drie dagen lou te bikken had bedist. "Wat zit jou dwars, olmse snorrenpoetser?" mangde de gammer. "Wie kan nu kiewig mazen als ze je mol willen maken?" antwoordde de mauwerik. "Omdat ik een jaartje ouder word, mijn blinkers stomp worden en ik liever achter de vuizerik zit te spinnen dan achter knagelingen aan, heeft mijn bollebof mij in een meeluk willen doen en mij willen laten verploempen; ik ben pleiter geveend, maar nu is kwante raad jouker: waar moet ik heen?" "Scheft met ons mee naar Bremen, jij kunt 's nachts toch zo kwant muziek maken? Nu, daar kun je stadsmuzikant worden." De mauwerik vond dat een tof idee en ze tippelden samen verder. Toen stiefelden de drie krauteraars langs een granze en daar zat op het hek de hofschroffer te kraaien alsof zijn leven er vanaf hing. "Je kakelt dat het iemand door merg en been maast," smoesde de gammer, "Wat maast er met jou aan de hand?" "Nu heb ik kwant weer voorspeld," sprak de schroffer, "Omdat het vandaag Onze-Lieve-Vrouwedag is, de dag waarop zij het hemdje van het Christuskindje geplonsd heeft en dat wil drogen; maar omdat er morgen voor de zondag galo op bezoek komt, het de kafferin lou erbarmen en heeft zij tegen het

schiksie in de keuken gesmoesd, dat zij mij morgen in de soep wil hebben en nu moet ik mij vanavond de kop laten afsnijden. Nu kraai ik uit volle borst zolang het nog kan.” “Och kom, Roodkop,” smoesda de gammer, “Stiefel liever met ons mee, wij gaan naar Bremen. Iets beter dan mol kun je overal wel vinden. Je maast een kwante stem en als wij muziek gaan maken dan kun jij erbij kanteren!” De schroffer vond het een kwant voorstel en met z’n vieren tippelden ze verder. Ze konden echter de stad Bremen lou in één dag bestiefelen en scheften ’s avonds in een houterik waar ze die dieumerik wilden luimen. De gammer en de joekel scheften onder een grandige boom, de mauwerik en de schroffer maasden in de takken, de schroffer echter vloog tot in de top, waar hij het kedin vond. Voordat hij ging luimen spande hij nog éénmaal in alle vier windrichtingen; toen spande hij in de verte een vonkie en smoesda tegen zijn gabbers, dat het niet ver weg een kiet moest zijn, want hij spande daar vonk. De gammer smoesda: “Dan moeten we daar maar naar toe tippelen, want hier in deze luimkiet is het drie keer lou.” De joekel was van mening, dat een paar botten waar nog gemol aan zat hem ook wel kwant leek.

En zo scheften zij op weg in de richting van de vonk en spanden het al gauw helderder schijnen en grandiger worden tot zij bij een hel vervonkt gajeshol kwamen. De gammer, die de grandigste maasde, schepte naar de keikerik en spande naar binnen. “Wat span je, Grauwte?” mangde de schroffer. “Wat ik span?” preuvelde de gammer, “Een gedekte tafel met kwant bikkecement en buis en er scheft gajes omheen, die kwant zitten te bikken en te buizen.” “Dat zou wel iets voor ons zijn,” smoesda de schroffer. “Ja, ja, ach, zaten we er maar!” smoesda de gammer. Toen gingen de dieren bepreuvelen hoe zij het moesten aanleggen om het gajes de kiet uit te jagen en ze bedachten een gis plan. De gammer moest met zijn voorpoten op het raamkozijn gaan steunen, de joekel op de rug van de gammer springen, de mauwerik op de joekel klimmen en tenslotte vloog de schroffer op de kop van de mauwerik. Toen dat gebeurd was begonnen ze op een teken allen tegelijk hun muziek te maken: de gammer balkte, de joekel blafte, de mauwerik miauwde en de schroffer kraaide; daarop stortten zij zich door de keikerik het kietje in, zodat de geloontjes rinkelden. Het gajes vloog bij het geschreeuw overeind, dachten dat er een koeismoeis de kiet invloog en krauterde pages de houterik in. Nu gingen de vier gabbers aan tafel zitten en bikten en buisden alles op alsof zij vier weken lou meer te bikken zouden bedissen. Toen de vier muzikanten klaar waren maakten ze de vonk pleiter en spinsden naar een kwante plek om te luimen. De gammer ging op de mesthoop liggen luimen, de joekel achter de porterik, de mauwerik bij de

vuizerik, dichtbij de ruftige as en de schroffer ging op de hanenbalken zitten – en omdat zij afgeknoedeld maasden van hun lange reis, luimden ze dan ook weldra in. Toen het midden in de dieumerik was geweest en het gajes vanuit de verte zagen, dat er lou vonk in het kietje was en alles rustig scheen te zijn, poekelde de bollebof van het gajes: “We hadden ons lou zo de schik op het lijf moeten laten jagen,” en hij beval een van de linke binken naar de kiet te stiefelen om te gaan spannen. De linke bink die ging spannen vond alles in rust; hij stiefelde de keuken in om vonk te maken en dacht dat de glimmerikken van de mauwerik gloeiende kolen waren, hield er een vonkie bij om ze aan te steken. Maar de mauwerik sprong in zijn murf en blies en krabde hem met zijn scherpe blinkers. De linke bink schrok geweldig en wilde door de achter-porterik naar buiten krauteren; maar de joekel die daar lag sprong op en beet hem in zijn scheier; en toen hij over het erf langs de mesthoop stiefelde, gaf de gammer hem nog een grandige trap met zijn achterpoot; de schroffer die door al het lawaai klaarwakker was geworden, smoesda zo hard hij kon vanaf zijn balk naar beneden “kukeleku!” Toen tippelde de linke bink zo hard hij maar kon terug naar zijn bollebof en het andere gajes en sprak: “Oh, weel!, in de kiet maast een bloedlinke koeismoeis, die tegen mij blies en met haar lange jatten mijn hele murf opengekrabd heeft; en voor de porterik maast een grandige linke bink met een vliemerik, die in mijn scheier heeft gestoken en op het erf maast een zwart monster, die mij met een houten kleunderik heeft gekleund; en boven op het dak, daar maast een bollebof die smoesda: ‘Breng hier die schurk.’ Toen ben ik ‘m gekrauterd.” Vanaf dat ogenblik durfde het gajes lou meer terug naar hun kiet, de Bremer muzikanten beviel het echter zo kwant, dat zij er lou meer uit wilden. En degene die dit verhaal het laatst heeft gesmoesd, zijn murf is nog ruftig!

Django de manische en de diablo

Er maasde eens een manische, genaamd Django, die de marode had gehad door een diablo gelikt te worden. Tien lange jaren schepte hij in de lik van die diablo en moest hij voor hem pezen en je kunt bekneizen, dat Django dat helemaal lou kiewig vond. Nu wilde het geval, dat die diablo nog een koterige diablo maasde, en bovendien geen goochemer, hij maasde lou gis. Django de manische daarentegen was wel goochem en gis en goed uitgeluimd. Django besloot dan ook om het diablo gedurende zijn peestijd zo mies mogelijk te maken. Op een goede dag smoesda de diablo tegen Django: "Hé daar, ga jij eens majem halen, dan kan ik een ketel met majem op de vonk zetten." Django stiefelde naar de put en liet de plompbuizer naar beneden zakken. Maar omdat hij zich lou de moeite wilde getroosten de plompbuizer weer omhoog te trekken, liet hij hem beneden in de put liggen en begon in plaats daarvan de aarde om de put weg te graven. De diablo wachtte een tijdje op het majem, maar toen Django maar steeds lou kwam opdagen, ging hij zelf eens bij de put spannen waar hij bleef. Daar spande de diablo dat Django bezig was met de aarde om de put weg te graven, waarmee hij al een flink eind gevorderd was. "Hé, wat flik jij nou?" mangde de diablo. Django smoesda: "Ik zal de hele put even voor je uitgraven, dan maas je altijd majem bij de hand en hoef je lou telkens hier te gaan halen." Nou daar spande de diablo wel even van op. Zo'n grandige kaug had hij bij die manische lou verwacht. "Laat maar," smoesda hij toen tegen de Django, "Zo erg hoef je voor mij ook weer niet te pezen, ik maas aan één plompbuizer met majem meer dan genoeg." En de diablo trok de plompbuizer nu zelf uit de put omhoog en droeg hem naar zijn kiet.

De volgende dag moest er knakert gespind worden voor de vuizerik en weer stuurde de diablo Django er op uit. Django moest wat knakert brizelen in de houterik. Django stiefelde naar de houterik, schepte een lang touw mee en bond dat van boom tot boom. En omdat Django weer zo verschrikkelijk lang wegbleef, kwam de diablo ook deze keer weer eens spannen wat die manische allemaal weer aan het flikken was. En daar spande hij het lange touw dat

Django van boom tot boom had gebonden, helemaal om de gehele houterik heen. “Wat flik jij nou weer, grote wous?” mangde de diablo. “Ik?” smoesda Django, “Ik bind de houterik even bij elkaar. Dan trek ik het daarna in zijn geheel naar jouw kiet toe. Dan maas je gelijk wat meer knakert voor de vuizerik.” Nu begon de diablo er toch een beetje morrig en afgeknoedeld van te raken. Zo’n enorme kaug had hij nog lou bij iemand gespannd. En hij smoesda maar gauw: “nee, dat hoeft lou. Zo erg hoef je voor mij lou te pezen, want ik heb aan één bundeltje knakert meer dan genoeg.” En daarop brizelde hij zelf maar snel wat knakert en droeg dat naar zijn kiet. Maar nog diezelfde dag scheffe hij naar de koning der diablo’s en smoesda hem van de grandige kaug van zijn knecht. De diablokoning luisterde bezorgd naar het preuvelement van de jonge diablo, streek zich eens nadenkend door zijn baard en preuvelde: “Als die knecht van jou kauger en gisser is dan wij, dan maast er lou anders over, dan hem maar mol te kleunen. Want anders is het met ons diablo’s gedaan.” Nu, de koterige diablo voelde wel voor deze kwante raad, want hij werd toch wel pages om zo’n kauge knecht in zijn kiet te hebben. Hij stiefelde naar zijn kiet, spinsde een zware ijzeren knots en legde die klaar om daarmee Django mol te kleunen, zodra hij lag te luimen. De gisse Django echter had de gewoonte om als hij ging luimen niet óp, maar ónder zijn couchee te gaan liggen. En ook deze dieumerik scheffe hij zijn klof op zijn couchee, maar kroop er zelf onder. Toen de diablo dacht dat de manische kwant lag te luimen, sloop hij met zijn zware knots naderbij en kleunde op de klof, dat de couchee ervan kraakte. “Ziezo,” smoesda de diablo bij zichzelf. “Dat zal hij met al zijn kaug toch wel lou hebben overleefd.” En tevreden wilde hij de kamer van Django verlaten. Deze deed echter onder de couchee, net of hij zojuist wakker was geworden. Hij rekte zich eens uit en liet een lange geeuw horen: “oooahh!” “Wwwat maas je?” smoesda de diablo met een murrige bibberende stem. “Ach niets, ik geloof dat ik daar net door een griekse werd gebeten, oooahh!” antwoordde Django en deed net of hij weer ging luimen. Nu maasde de duivel wel héél morrig, zo érg, dat hij zijn kleunderik liet kajemen en snel weer naar de koning der diablo’s scheffe. “Mmmajesteit,” smoesda hij met bibberende stem, “Toen ik hem zonet met een zware ijzeren knots mol wilde kleunen, werd hij alleen maar even wakker, geeuwde eens, smoesda dat een griekse hem had gebeten en draaide zich weer om, om verder te luimen. Nu schudde de olmse diablokoning nóg bedenkelijker zijn hoofd dan de eerste keer en preuvelde: “Ja hoor eens even, die manische kun je lou als bediende houden. Hij maast veel kauger en goochemer dan jij. Het lijkt mij het beste toe, dat je hem de rest zijn dienst besjollemt en hem de wijde wereld instuurt om een andere betrekking te spinzen.” Dat maasde de koterige diablo een kwant idee, want hij was erg pages geworden van de kaug van zijn dienaar. De diablo stiekte Django de lobie voor de rest van zijn dienstjaren en zei dat hij pleiter kon veenen. Maar hij zou lou een diablo mazen, als hij er achteraf toch weer geen spijt van kreeg, dat hij het lou geprobeerd had de boet lobie, dat hij aan Django had besjollemd, weer terug te krijgen. Django was nauwelijks pleiter met zijn lobie, of de diablo stiefelde hem al weer achterna en smoesda: “Hé, Django, wacht eens even, ik heb jou wat te smoezen!” “Wat dan?” mangde Django. “Laten we eens om het hardst gaan stampen. Als jij harder stampt dan ik, dan bedis je dubbel loon. Stamp ik harder dan jij, dan moet je mij jouw loon terugbesjollemen.” Eigenlijk voelde Django daar lou veel voor, maar tenslotte gaf hij toe. Ze scheften toen naar een grandige steen die op de grond lag en de diablo stampte daar zo hard met zijn trederikker op, dat de grond ervan dreunde en de vonken uit de steen spatten. De diablo ging er hijgend bij zitten en wreef met een mies en mal

murfie over zijn trederikker, die er bont en blauw van spande. Toen was de beurt aan Django. Deze had echter stiekem, toen de diablo zich over zijn pijnlijke trederikker boog, majem onder de steen gegoten. En toen Django daarna met zijn trederikker op de steen stampte, spoot het majem in het rond en bespatte de diablo die er kletsnat van werd. De diablo werd bleek van schik en stiefelde weer snel naar de olmse diablokoning, aan wie hij smoesde dat de manische zo hard op de steen had gestampt, dat het majem uit de grond was gespoten. “Toen ik op de steen stampte, zo hard als ik maar kon, kwam er zelfs geen druppeltje majem tevoorschijn,” besloot hij zijn verhaal. Maar een diablo geeft lou zo gauw iets op, wat hij in zijn kanes heeft gezet. En daarom maakte hij nog eens een nieuwe afspraak met de manische. Hij nam een heel zware kleunderik, die nog geen drie kauge binken zouden hebben kunnen optillen en zei tegen Django: “Als jij deze kleunderik hoger kunt opgooien dan ik, dan bedis je een dubbel loon. Lukt dat jou lou, dan moet jij mij jouw lobie terugstieken. Django vond dat kwant en smoesde: “Laten we dan beiden maar eens gooien. Ik heb daargunter bij die berg twee broers wonen die beiden smid zijn en die zullen zo’n mooie kleunderik wel kunnen gebruiken. Ik zal hem even naar ze toe werpen.” Daarop wierp de diablo het eerst de kleunderik de hogerik in. Zó hoog, je kon alleen nog maar een klein stipje spannen. Vervolgens was het de beurt aan Django de manische. Maar vóór hij de kleunderik oppakte, zette hij z’n beide jatten aan z’n murf en schreeuwde in de richting van de berg: “Héla, broers, houden jullie je jatten even op! Ik heb hier een prachtige grandige zware kleunderik, die zal ik even naar jullie toe gooien, dan mogen jullie die houden.” En Django maakte aanstalten om de kleunderik de hogerik in te slingeren. Maar toen schreeuwde de diablo: “Stop! Gooi hem maar lou pleiter. Ik houd die kwante kleunderik liever zelf.” Want hij was bang dat hij anders een nieuwe kleunderik zou moeten kienen. Hij kneiste natuurlijk lou, dat de manische in werkelijkheid de zware kleunderik lou kon optillen, laat staan helemaal naar de berg kon gooien. Maar nóg gaf de diablo het lou op en hij maakte voor de derde keer een afspraak met Django: “Laten we nu eens met elkaar gaan worstelen. Als jij wint, dan bedis je dubbel lobie. Zo niet, dan stiek je al je lobie terug aan mij.” Maar Django smoesde: “Ach, waarom zou ik met jou gaan worstelen. Je verliest toch al je lobie. Maar als je nu met alle geweld eens een keertje wilt winnen, ga dan maar met mijn olmse mezole perrekie worstelen. Die maast al zeven jaren zó zwak, dat ik al zijn bikkecement en buis in het hol moet brengen waar hij woont. En als je het van hem wint, bedis je al mijn lobie.” De hebzuchtige diablo die met alle geweld wilde winnen, ging daar grif op in en mangde waar dat hol was, waar het perrekie van Django woonde. “Kom maar mee,” smoesde Django en bracht de diablo naar een hol dichtbij in de bergen. “Span, het maast hier,” smoesde hij tot de diablo. “Scheft maar naar binnen, hij ligt daar te luimen, maak hem wakker en ga met hem worstelen.” De diablo stroopte zijn mouwen vast op, kroop op zijn jatten en trederikkers het hol in en smoesde: “Hé olmse bink, sta eens op, dan kunnen we een partijtje gaan worstelen.” Nu, voor een partijtje worstelen voelde de bewoner van het hol wel. Alleen was het jammer genoeg voor de diablo niet een olmse mezole manische bink, maar een grandige linke bruine beer. De linke beer greep de diablo beet, kleunde hem links en rechts met zijn scherpe klauwen op zijn murf, keerde hem om en om of hij een stuk speelgoed was en gooide hem tenslotte bont en blauw gekleund zijn hol uit.

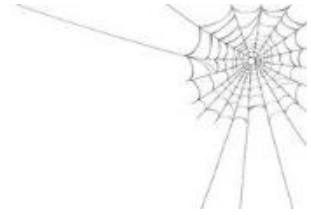
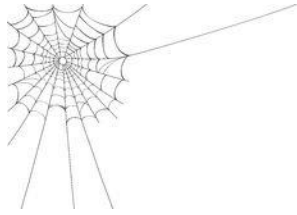
Maar nóg had de diablo lou geleerd en wilde het nog één keer proberen. “We zullen allebei om het hardst fluiten,” smoesde hij tegen Django. “Als jij harder kunt fluiten dan ik, dan bedis jij dubbel lobie. In het omgekeerde geval stiek je mij alle lobie terug die ik jou heb besjollemd.” Maar nu werd Django link. “Als ik fluit, vieze, vuile, lijpe duivel,” smoesde hij, “dan zal het horen en zien je vergaan. Als je dus lou blind en doof wilt worden, dan raad ik je aan je glimmerikken en oren goed dicht te binden.” De diablo vond dat hij al genoeg toegetakeld was door die linke beer, en wilde geen gevaar lopen om lou meer te kunnen spannen of doof te worden. Hij volgde de raad op van de manische en bond een doek voor zijn glimmerikken en stopte zijn oren dicht. Daar had Django op gewacht. Want nauwelijks had de diablo de doek voor zijn glimmerikken dichtgeknoopt, of hij nam een stevige kleunderik en kleunde de diablo of dat het een lieve lust was. De diablo schreeuwde en jammerde, maar kon lou iets doen, omdat hij door de doek voor zijn glimmerikken lou kon spannen. Hij smeekte en bad Django om er mee op te houden, maar deze bleef maar doorkleunen totdat de diablo plechtig had beloofd om hem dubbele lobie te besjollemen, en bovendien moest zweren dat hij hem voortaan met rust zou laten. Toen pas liet Django zijn kleunderik rusten. Hij bediste van de diablo nog eens zoveel lobie als hij daarvóór al had bedist en stiefelde kiewig fluitend de wijde wereld in op zoek naar avontuur. De bont en blauw gekleunde diablo maasde met zijn staart tussen zijn scheiers terug naar zijn kiet.

Verklarende woordenlijst Bargoens-Nederlands

afgeknoedeld: doodmoe (ik maas afgeknoedeld)
bas: stuiver (één bas is vijf spie)
basje, bassie: stuivertje (je bedist nog geen bassie)
bedissen: krijgen (het grommetje bedist kleun)
befaasd, fazelen: bedrogen, bedriegen (laat je lou fazelen)
bekneisen: begrijpen (hij bekneist het lou)
benagus: armelijk, sjofel (ze wonen in een benagus kietje)
bepreuvelen, bepreuveld: bespreken, besproken (ik wil wat met je merrekie bepreuvelen)
besjollemen: betalen (die bink wil lou besjollemen)
betoefd: rijk (betoefd galo)
betsje: eend (zullen we dat betsje opbikken?)
bik, bikken, bikkecement: eten, voedsel (bik mangen bij het klooster)
bink: man (dat maast een grandige bink, een reus)
bléterik: geit (mijn opa maasde drie bléterikken)
blinkers: diamanten, tanden (die mauwerik maast scherpe blinkers)
bloedlink: erg kwaad, levensgevaarlijk (dat maast een bloedlinke joekel)
boet: veel (hij maast een boet lobie)
bollebof: meester, rechter, commissaris van politie, huisbaas (dat maast de bollebof van de luimkiet)
brizelen: sprokkelen, breken (we mazen in de houterik om knakert te brizelen)
broekmeeluk: broekzak (hij maast de platvink in zijn broekmeeluk)
buigerik: knie (m'n buigerik maast mal)
buis: drank, dronken (die binken mazen buis)
buizen: drinken (er maast lou te buizen)
bullen, gebuld: dragen, gedragen (de bink bult een zware meeluk)
bulten: bevallen (een kind krijgen)
couchee: bed (de grommetjes luimen in de couchee)
daargunter: daarginds, daar in de verte (daargunter maast een kwante luimkiet)
dalles: arm, armoede, armoedig (ze wonen in een dalles kietje)
diablo: duivel (geen Bargoens, maar Spaans)
didder: koud, kou (het maast grandig didder)
didderik: winter (in de didderik maast het didder)
dieumerik: nacht (in de dieumerik ligt iedereen te luimen)
doei: honger, trek, hongerig (ik maas grandige doei)
fazelen, befaasd: bedriegen, bedrogen (laat je lou befazelen)
fiedelen: vioolspelen (die bink kan kwant fiedelen)
flens: melk (buis je flens op)
flikken: doen (dat moet je mij niet flikken)
foks: goud (kwante fokse oorbellen)
frommes, frommessen: vrouw, vrouwen (dat maast een hele toffe frommes)
gabber: vriend, makker, kameraad (hij maast mijn gabber)
gajes: slecht volk, rovers (dat galo maast gajes)
galo: volk, mensen (in die kiet scheidt betoefd galo)
gammer: ezel (een gammer maast lou gis)
gaperik: lepel (soep bik je met een gaperik)
gekiend: gekocht (merrekie heeft kotterik gekiend)
gekleild: verloren, kwijt (ik ben mijn monterik gekleild)
gelikt: gevangen genomen (de linke bink is door de wout gelikt)
geloontjes: glasruiten (door de geloontjes naar binnen spannen)
gemol: vlees, spek (het gemol maast lou tof)
gepeigerd: overleden (zijn perrekie is jaren terug gepeigerd)
gis: slim, sluw (dat maast een gis schiksie)
glimmerikken: ogen (ze spant link uit haar glimmerikken)
gofert: hoed (scheidt en veer op je gofert, dan maas je morgen weer tof)
goochem: slim (wie niet goochem is moet sterk zijn)
grandig: groot, enorm (het maast een grandige bink, een reus)
granelen: huilen (het kleine grommetje ligt te granelen)
grannig: zwanger (mijn merrekie maast grannig van de vijfde)
granze: boerderij (ik ga wat majem mangen bij die granze)
griekse: luis (lou de rispelherk van dat schiksie, zij scheidt griekse!)
grommen: kinderen (ze mazen wel tien grommen)
gwandel: vrouw (dat gwandel spant altijd link)
hofschroffer: hofhaan (de hofhaan kraait elke morgen)
hogerik: hemel (mijn opoe maast in de hogerik)
houterik: bos (de grommen spelen in de houterik)
jallen: lopen, weggaan (het binkie en het schiksie jallen pleiter)
jatten: handen (laat het niet uit je jatten vallen)

joekel: hond (dat maast een linke joekel)
jouker: duur (een nieuwe rolleman maast jouker)
kaffer, kafferin: boer, boerin (de kafferin scheft in de granze)
kajem, kajemen: val, vallen (de buize bink kajemt in het majem)
kalle: bruid (de kalle maasde kwant gekloft)
kanes: hoofd (hij maast mal in de kanes, zij maast mezoles in de kanes)
kanteren: zingen (dat grommetje kan kwant kanteren)
kaug: kracht (de olmse bink maast lou kaug meer)
kauger: krachtig (dat maast een kaugere bink)
kedin: veilig, prettig, in orde (in de rolleman maas je kedin)
keikerik: raam (span door de keikerik of er galo in de kiet maast)
kiet, kietje: huis, huisje (dat maast een hele kwante kiet)
kienen: kopen (hij kient een kotterik)
kiewig: blij, aardig, mooi, graag, plezierig (als hij buis maast, wordt hij kiewig)
kleilen: verliezen (hij heeft zijn gofert verkleild)
kleis: zilver (preuvelen maast kleis, lou poekelen maast foks)
kleunderik: hamer, stok, knuppel (stiek mij even die kleunderik)
kleunen: slaan (je moet dat grommetje flink kleunen)
kleun bedissen: klappen krijgen (die bink bedist kleun van zijn mokkel)
klof: kleding (dat gwandel maast kwante klof)
knageling: rat (de mauwerik loert op knagelingen)
knakert: hout (ga wat knakert brizelen in de houterik)
kneisen: kennen, weten, begrijpen (hij kneist het tof)
knipperik: schaar (stiek mij eens een knipperik)
koeismoeis: toverheks (dat maast een hele linke koeismoeis)
kortjan: hooi en andere grassoorten (er maast lou kortjan meer voor ons sos)
koterig: jong, klein (het maast een koterig schiksie)
kotterik: brood, boterham (wat wil je op je kotterik?)
kotterikdeeg: brooddeeg (merrekie is kotterikdeeg aan het kneden)
krauterer: ontsnappen, vluchten (hij is uit de lik gekrauterd)
kwant: mooi, goed (dat maast een heel kwant mokkel)
kwinten: verdienen (hij kwint een boet lobie)
loenenaar: gevaarlijk, gemeen persoon (die bink maast een loenenaar)
loeren: kijken, bespieden (dat gwandel loert naar die bink)
lou: niet (er maast lou te bikken)
lik: gevangenis (hij scheft in de lik)
likkeren: ruiken (dat likkert kwant)
link: kwaad, boos, gevaarlijk (dat maast een linke koeismoeis)
linkmichel: gevaarlijk persoon of dier (hij maast een linkmichel)
luimen: slapen (ik kan lou luimen)
lijp: gek (dat maast een grandige lijperik)
majem: water (kajem lou in het majem)
mal: pijn (ik maas mal in me kanes)
mangen: vragen (bik mangen bij het klooster)
manisch, manischen: van zigeuners, zigeuners (die mensen in die rolleman mazen manischen)
mansen: geld ophalen (ik draai het pierement en jij maast mansen)
marode: ongeluk, pech (hij maast altijd marode)
mauwerik: kat (die mauwerik maast linke glimmerikken)
mazen: zijn, hebben, krijgen (ik maas lou, je maast kleun)
meeluk: zak (die bink maast een boet lobie in zijn meeluk)
melis: buik, maag (ik maas mal in me melis)
mensengemol: mensenvlees (ik likker mensengemol)
merrekie: moeder (mijn merrekie maast de kwantste van de hele wereld)
mezoles: ziek, bedorven (hij maast mezoles in zijn kanis)
mies: lelijk, slecht (een mies niese)
mokkel: vrouw (een kwant mokkel)
mol: dood (die kaffer heeft de schroffer mol gemaakt)
molpuf: doodskist (hij maast in zijn molpuf)
monterik: klok, horloge (dat gwandel maast een kwante fokse monterik)
morrig: bang, angstig (je moet die grommen lou morrig maken)
mos: vrouw (dat maast een kwant mos)
murf: mond, gezicht (je spant het aan haar murf)
niese, nieses: vrouw, vrouwen, meisje, meisjes
nosteren: bidden, lezen, leren (mijn opoe kan lou nosteren)
nosterik: boek, rozenkrans, bijbel (er maast een Bargoens-nosterik)
olms, olmse: oud, oude (de olmse bink kan lou meer stiefelen)
opoe: oma, grootmoeder (mijn opoe scheft in de hogerik)
opdoffen: mooi maken (het gwandel maast opgedoft)
opgebikt: opgegeten (de grommen hebben alles opgebikt)

pages: bang, angst, angstig (merrekie maast pages en haar grommen mazen morrig)
peigeren: dood gaan (mijn oom is vorige week gepeigerd)
perrekie: vader (mijn perrekie maast gis)
pezen: werken (mijn perrekie peest hard)
piekeren: denken (daar moet je lou over piekeren)
pierement: (draai)orgel (hij is venten met zijn pierement)
platvink: portemonnee (een platvink vol lobie)
pleiter: weg, verdwenen (mijn fokse monterik maast pleiter)
plomp: water, kanaal, rivier (let op de grommen dat ze lou in de plomp vallen)
plompbuizer: wateremmer (de plompbuizer maast leeg)
plompen: wassen (heb je je jatjes en je murf geplompt?)
poekelen: praten (lou poekelen waar dat galo bijscheft)
pommerik: appel (stiek dat grommetje een pommerik)
pooi: dorst (ik maas grandige pooi, stiek me wat te buizen)
porterik: deur (de porterik maast vernold)
preuvelement: verhaal (de priemerik hield een lang preuvelement)
preuvelen: praten (preuvelen maast kleis, lou poekelen maast foks)
prikkerik: vork (lou met je jatten bikken, je maast toch een prikkerik!)
puf: kist (onder de rolleman maast een puf)
rispel: haar (dat schiksie scheft kwant rispel)
rispelherk: haarkam (lou de rispelherk van dat schiksie gebruiken)
ruftig: warm, heet (het maast lekker ruftig in de rolleman)
scheften: komen, gaan (hij scheft pleiter)
scheiers: benen (mijn beide scheiers mazen mal van het venten)
schiebes: kwijt, weg (wacht tot het galo schiebes veent)
schiksie: meisje (dat maast een kwant schiksie)
schroffer: haan (een toffe schroffer maast lou vet)
sjanken: trouwen, huwen (dat niese maast gesjankt)
sloepers: pantoffels (dat mazen sloepers van mijn merrekie)
smiezen: gaten (maas die bink in de smiezen)
smoezen: praten, vertellen (lou smoezen tegen dat galo)
smol: bloed (de smol scheft uit zijn snuiterik)
snuiterik: neus (dat gwandel maast een grandige snuiterik)
sos: paard (de prins rijdt op zijn sos)
spannen: kijken (dat schiksie zit steeds naar jou te spannen)
spinzen: zoeken (wat spins je?)
stiefelen: lopen (ik heb een eind gestiefeld op mijn klompen)
stiefels: schoenen, laarzen (dat mazen olmse stiefels)
stiefmerrekie: stiefmoeder (mijn stiefmerrekie is lou tof)
stieken: geven (Je moet die grommen lou lobie stieken)
steunen: staan (wij steunen in Assendorp met de rolleman)
sweemels: vliegen (er mazen sweemels op het gemol)
tengels: vingers (overal afblijven met je tengels)
tiklappie: hart (je peigert als het tiklappie weigert)
tippelen: lopen (het niese en het binkie zijn samen weggetippeld)
tof: goed (hij is een toffe gabber)
travalterik: trap (het mos stiefelt de travalterik op)
trederikkers: voeten (ik maas diddere trederikkers)
trippelen: dansen (ik wil met dat kwante niese trippelen)
veenen: gaan (ze veenen pleiter)
verkienen, verkient: verkopen, verkocht (ik heb een sos verkiend)
vernollen: (af)sluiten, dicht (de porterik maast vernold)
vernold: afgesloten, gesloten, dicht (heb je de porterik vernold?)
verpassen, verpast: verkocht, verkopen (hij heeft zijn sos verpast)
verploempen: verdrinken (span goed uit langs het majem, anders verploemp je)
versteunen: verstaan, begrijpen (dat galo versteunt het toch lou)
vliegerik: vogel (beter één vliegerik in de jat dan tien in de hogerik)
vliemerik: mes (bikken met vliemerik en prikkerik)
vonk: licht, lamp, kaars, zaklantaarn, vuur (er maast vonk in die kiet)
vonken: branden (de vuizerik vonkt kwant, lekker ruftig)
vonkje, vonkie: lucifer, zwavelstokje, vlammetje, kaarsje (stiek me eens een vonkie)
vuizerik: kachel (een vuizerik wordt ook wel vonkerik genoemd)
waggelkontje: gans (span daar, een waggelkontje, kwant voor de bik)
wous: gek (Coen de Raer maast een grote wous)
wout: politie (deis je, die bink maast een wout)
wintervliegjes: sneeuwvlokken (de wintervliegjes vallen uit de hogerik)

Diploma

Bargoens voor Beginners

De eigenaar van deze Sprookjesnosterik kent alle Bargoense woorden die gebruikt zijn in de sprookjes en heeft daarom recht op toekenning van dit Diploma Bargoens voor Beginners

Het Diploma is toegekend aan:

Naam: .....

Geboortedatum: .....

Datum toekenning: .....

